

Een preek van J.C. Philpot: Zonde en genade

uitgesproken in Londen in 1845; overgenomen uit Bibliotheek Overjarig Koren 2^e jrg-nr.5

‘Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods; En worden om niet geregtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is: Welken God voorgesteld heeft tot eene verzoening, door het geloof in Zijn bloed, tot eene betooning van Zijne regtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die te voren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods; Tot eene betooning van Zijne regtvaardigheid in dezen tegenwoordigen tijd; opdat Hij regtvaardig zij, en regtvaardigende degenen, die uit den geloove Jezus is.’ Rom. 3:23-26

Er zijn voornamelijk twee zaken, die ieder prediker van het Evangelie, onophoudelijk te binden heeft op de consciëntie's dergenen, die begeerte hebben den Heere te vreezen: de eene is, de uiterste, algeheele val des menschen; de andere, de volkomene zaligheid der uitverkorenen door het bloed en de gerechtigheid van Immanuël. Ten opzichte van deze twee punten mag niet gebeuzeld, noch inschikkelijkheid genomen worden. Aan den eenen kant moet des menschen val niet anders dan geheel en volkomen voorgesteld worden; en aan den anderen kant moet de herstelling uit dien ellendestaat, door de tusschenkomst en het werk van Gods Zoon volkomen in allen deele geleerd worden, gelijk de val. Inderdaad, deze twee zaken geven bij omkeering deze gevolgtrekking: indien de val maar ten deele is, zoo kan de opheffing uit denzelfden ook slechts ten halve zijn; maar indien de val zij tot de diepste diepte van bederf, schuld en ellendigheid, dan zal ook de verlossing tot het hoogste punt van heerlijkheid, zaligheid en zegening zijn. Zoo zullen zij, gelijk de sleutel in het slot, in elkander passen en sluiten, en de een zich met den ander bewegen: zoo dat wij, in de prediking van het Evangelie, den uitersten val des menschen niet kunnen afscheiden van de volkomene zaligheid dergenen, die betrokken zijn in het verbond van liefde en bloed.

Deze twee zaken schijnen mij toe op de helderste en uitstekendste wijze voorgesteld te zijn in de woorden, die wij u ten tekst voorlazen. En daarom zal ik, onder de bekwaammaking Gods, in de ontvouwing van dit gedeelte der Heilige Schrift, deze twee zaken trachten aan te wijzen:

- I. Den algeheelen val en bederf van den mensch van natuur.
- II. De volkomene rechtvaardigmaking en zaligheid der uitverkorenen, door het werk en het bloed van Jezus.

I. Op de meest besliste en stelligste wijze, verkondigt de Apostel het uiterst bederf en vernieling van den mensch, in het 23ste vers; ofschoon ik geloof, dat hij hier niet zoo zeer het oog heeft op de zaak en den staat van den menschen in het algemeen, als wel op den staat en toestand van de uitverkorenen in het bijzonder. Immers, zij zijn het onderwerp zijner behandeling; hunne zaak wijst hij aan; hunne herstelling en verlossing poogt hij te bevestigen. Nu van hen, in gemeenschap met het gansche gevallen nakroost van Adam, verzekert hij, met ronde en besliste woorden: ‘Zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods.’ Hij geeft hier den val des menschen uit twee onderscheidene gezichtspunten te beschouwen; opdat hij, door het uit meer dan één oogpunt te bezien, al de uitverkorenen der genade in deszelfs wijden kreits mocht omvatten, als kinderen van een gevallen ouder. Hij zegt: ‘Zij hebben allen gezondigd’; dat is, al Gods volk, vóór zij geroepen worden door genade; vóór zij nieuwe schepselen gemaakt worden, door de werking van den Geest Gods aan hunne harten; vóór zij levend gemaakt worden ten Goddelijken en geestelijken leven — met betrekking tot hen is het waarheid, ‘zij allen hebben gezondigd.’ Is er in de consciëntie van een wedergeboren mensch geen instemmen met deze plechtige getuigenis? Draagt de consciëntie geen beantwoordende echo tot wat de Heilige Geest verklaard heeft? Wie is er in deze vergadering, van die God vreezen, die kan opstaan en den Almachtigen in het aangezicht zien? zeggende: ‘Ik heb niet gezondigd!’ Johannes zegt: ‘Indien wij zeggen, dat wij geene zonde hebben, zoo verleiden wij ons zelve, en de waarheid is in ons niet’ (1 Joh. 1:8). Al de uitverkorenen der genade kennen en gevoelen zich zelve zondaars te zijn, wanneer het gericht gesteld wordt naar het richtsnoer, en de gerechtigheid naar het paslood; wanneer de zonden, die zij bedreven, voor hunne oogen gebracht worden, en met gewicht en kracht op hunne consciëntie's gelegd zijn. Hoe velen van des Heeren volk zijn geweest groote zondaars, de vuilste der zondaars, vóór de Heere hunne harten door Zijne genade aanroerde — levende in dronkenschap, zweren, liegen, stelen en overspelen! Hoe verreweg het grootste gedeelte van Gods wedergeboren volk, — wanneer zij aanschouwen den rotssteen, waaruit zij gehouwen zijn, en de holligheid des bornputs, waaruit zij gegraven zijn — moeten bekennen, dat zij leefden in het plegen van openbare zonden en ongerechtigheden! Doch allen van des Heeren volk zijn geene openlijke,

ruwe, onheilige zondaars, in dezen zin des woords. Voogden, ouders, zedelijkheid, onderscheidene invloeden hebben zoo veel kracht uitgeoefend, dat althans sommigen van des Heeren volk niet overgegeven zijn aan openbare zonden. Maar zijn zij daarom eenigszins beter? In de oogen der menschen misschien, ja; maar voor het aangezicht des Heeren niet een jota. Trouwens, indien de minste onreine lust, overspel, de oprijzing des toorns, doodslag, de opwelling van den hoogmoed des harten eene onttrouwing en smading van God in Zijne hooge waardigheid zij; indien God de overleggingen des harten weegt; indien Zijn alziend oog de menschen oordeelt naar hunne beweegredenen; indien zelfs de gedachte der zonde overtreding, en verborgene bewegingen des harten tot het kwade voor Gods aangezicht als eene ontzaggelijke en vreeselijke ongerechtigheid is — wie zal en kan dan de beschuldiging ontgaan van zondaar te zijn voor God!

Maar de Apostel voegt er een ander woord bij, dat niemand uitsluit; hij spreidt zijne netten wijder uit, en omsluit zoo allen, die den stroom mede afdrijven. Hij wil niet, dat iemand door ga, daarom zegt hij: 'Zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods.' Zie daar den slag, die u moet nederslaan. Gij moogt misschien zeggen, dat gij niet een openbaar zondaar geweest zijt, en dat niemand u beschuldigen kan van dronkenschap, hoerij, stelen, lasteren en meer dergelijke zonden, die gemeenlijk zoo zeer de overhand bij de menschen hebben. Maar ziet, hoe deze tekst u in eens tot den grond afsnijdt! — 'En derven de heerlijkheid Gods!'

Doch wat zegt het, de heerlijkheid Gods te derven? Het is te handelen zonder eene aanschouwing Zijner heerlijkheid. Alles wat wij dan immer deden, en hetwelk niet geschiedde met het oog op Gods heerlijkheid, heeft het kenmerk van zonde op zich. Maar wie in den natuurstaat — wie, als het gevallen kind van gevallene ouders, had ooit het oog op de heerlijkheid Gods? Was er immer iets in het natuurlijk hart des menschen, dat uitging om tot Gods heerlijkheid te spreken, tot Zijne heerlijkheid te handelen, te beraadslagen, en te leven? Aler zulk eene gedachte, zulk eene begeerte ons binnenste vervult, moeten wij gezien hebben Hem, Die onzichtbaar is; wij moeten eenigszins door het geloof eene beschouwing gehad hebben van de heerlijkheid des Drieëenigen Gods; wij moeten een eenvoudig oog ontvangen hebben door den Heiligen Geest, om die heerlijkheid boven al het goed van schepselen te zien uitblinken. Elke beweging dan, van het zelfzuchtig hart, — elke begeerte om het eigen-ik te vergenoegen, te behagen en te verhoogen, is een derven van de heerlijkheid Gods. Dit teekent aller natuurlijke menschen Godsdienstige verrichtingen met het brandmerk van zonde. Het laat de Godsdienstigen in den zelfden staat als de ongodsdienstigen; het slaat de Godsdienstige belijdende wereld en de Goddelooze wereld met hetzelfde zwaard neder. Wanneer de menschen, in den natuurstaat, zoo genoemd 'Godsdienstig' zijn, is dan hun Godsdienstig einde en oogmerk de heerlijkheid Gods, de heerlijkheid der vrije genade, de heerlijkheid des Middelaars tusschen God en menschen, de heerlijkheid des Heiligen Geestes, den eenigen Leermeester en Onderwijzer van Gods volk? Neem het in derzelver beste, derzelver schoonst gedaante, en is zij wel anders, dan eene gedaante en vorm van baatzuchtigheid, om hunne eigene gerechtigheid op te richten, en den Hemel te beklimmen langs de ladder hunner eigene verrichtingen? en is dit niet een derven van de heerlijkheid Gods? Maar daarenboven vordert de heerlijkheid Gods, dat een iegelijk, die Zijner oogen aannemelijk is, zonder eenige vlek, of rimpel, of iets dergelijks zij. Een reine God kan geene onreinheid aanschouwen noch iets onreins aannemen of daarmede voldaan zijn, en in juiste evenredigheid der oneindige reinheid en onuitsprekelijke heiligheid van Jehova, moet alle onreinheid, alle vleeschelijkheid, alle onheiligheid, en de minste afwijking van volstrekte volmaaktheid hatelijk en verschrikkelijk zijn voor Zijn aangezicht.

En nu, wie kan zeggen, dat hij ooit eene gerechtigheid voortbracht, die deze scherpe en nauwkeurige proef kan doorstaan? Wie kan zeggen, dat hij zijn hart en zijne handen gereinigd heeft van het kwade? Waar is de boezem, waarin de zonde zich niet genesteld heeft en steeds in woont? Waar is het gemoed, hetwelk vrij is van 'de begeerlijkheid des vleesches, de begeerlijkheid der oogen, en de grootschheid des levens?' Waar is het hart, hetwelk een afdruksel is van het beeld van den Heere van leven en heerlijkheid? En indien wij in eenig opzicht dit derven; indien wij daarvan een enkel oogenblik onzes levens afwijken; indien een eenige ademhaling daaraan niet beantwoordt, dan vallen wij onmiddellijk onder den vloek eener straffende wet. Dit ontzaggelijk vonnis derhalve, zweept in eens des menschen eigene rechtvaardigheid weg, gelijk de noordewind de nevelen verdrijft. Door het geblaas van dezen noordenwind van Gods vreeselijke gerechtigheid, worden des menschen werken en al zijne gerechtigheden weggevaagd als een onrein ding, en hij staat bevende en schuldig voor een heiligen en schrikkelijk rechtvaardigen Jehova.

Al de uitverkorenen Gods worden in meer of minder mate tot het gelooven en omhelzen dezer waarheden gebracht, met gevoel des harten. Dit is de plechtige en onvermijdelijke noodzakelijke voorbereiding des harten voor barmhartigheid; het is de binnenleiding door den Geest in de voorkamer van den Koning der koningen. Het is het brengen der ziel tot die plaats, die éenige plek, waar genade gevoeld, omhelsd en gekend wordt. Het is daarom ook allernoodzakelijkst voor de uitverkorenen der genade, voor al de vrijgekochten en wedergeborenen Gods, om in hunne consciëntie's overtuigd te zijn en te gevoelen, dat zij 'gezondigd hebben, en de heerlijkheid Gods derven.'

Wat pijnlijke gewaarwordingen en doorpriemende overtuigingen worden er ondervonden in elke consciëntie, die den last der zonde gevoeld heeft, door eene bevindelijke kennis des harten van de reinheid, heiligheid en rechtvaardigheid van Jehova. Maar hoe bereidt dit de ziel toe voor iets beters en luisterrijks! Of kwam de val van Adam den Heere onverwachts over? Was die gebeurtenis niet voorzien door Zijn alles doordringend oog? Voorzeker. God liet den val toe te geschieden naar Zijn wijze bestellingen en voornemens, opdat Zijne eigene heerlijkheid zich zou bevestigen en gronden op dien val — opdat er eene gerechtigheid zou aangebracht worden, zoo verre boven de rechtvaardigheid van Adam verheven, als de Hemel hooger is dan de aarde, en de zon uitblinkt boven de flauwste en zwakst flonkerende ster. Dus zou men kunnen zeggen, dat het noodzakelijk was tot de ontdekking van genade, tot de openbaring van de barmhartigheid en liet welbehagen Gods Jegens het uitverkoren geslacht, dat de val plaats nam. Door den val moest de barmhartigheid, de genade en de wijsheid Gods ontdekt worden in de zaligmaking en verheerlijking van Zijn eigen verkregen volk.

En dit leidt mij tot het tweede gedeelte van ons onderwerp, zoo wijd uitgestrekt, zoo duidelijk voorgesteld in de woorden van onzen tekst.

II. 'En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is: Welken God voorgesteld heeft tot eene verzoening, door het geloof in Zijn bloed, tot eene betooning van Zijne rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die te voren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods; tot eene betooning van Zijne rechtvaardigheid in dezen tegenwoordigen tijd; opdat Hij rechtvaardig zij en rechtvaardigende dengenen, die uit den geloove Jezus' is.' In de beschouwing dezer woorden moeten wij, om den wille der duidelijkheid, het onderwerp in deszelfs onderscheidene deelen nagaan. Vangen wij daartoe aan, met de beschouwing van het fundament van al het overige, en dat is, genade — 'en worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade.' Wat geeft genade te kennen? Wat is derzelve geestelijke beteekenis? — De eenvoudige meening is, gunst: eene gunst, onafhankelijk van de waardigheid of onwaardigheid dergenen, aan wien die gunst bewezen wordt. Genade is het vrije uitvloeisel van oneindige goedertierenheid en teedere liefde uit den boezem van Jehova tot een uitverkoren geslacht, onbepaald van alles, wat in hen gevonden mocht worden, onafhankelijk van alles, wat God mocht aanporren en redenen geven, om Zijne gunst hunwaarts geheelijk te onttrekken. Maar in deze genade bemerken wij onderscheidene luisterrijke en gezegende gedaanten.

1. De souvereiniteit der genade is vooral eene harer gezegendste hoedanigheden: dat zij geheel vrij hare voorwerpen uitverkoos; dat zij nooit den wil des menschen raadpleegde, maar juist die voorwerpen bezoekt, welke oneindige wijsheid en eeuwige barmhartigheid vrijmachtig uitkoos. De mensch, de rebelleerende mensch, moge zich tegen de vrijmacht der genade aankanten en die lasteren, en den heiligen Jehova van onrecht beschuldigen in de uitoefening dezer vrijmacht; maar ik geloof, dat al Zijn dierbaar volk, vroeger of later zich daar onder buigen zal met heilige verwondering en hartelijke aanbidding; en in plaats van opstand tegen haar, zal dit veeleer de gewaarwording der ziel zijn, wanneer genade het hart bezoekt: 'Wat! mij Heere?' Hoe verteedert, vermurwt, en doet het 't hart in verbrokenheid en verslagenheid voor God verkeerren, te gelooven, dat genade zich zou vestigen op zulk een onwaardig en snood ellendeling! En hoe dieper wij zinken in de kennis en gewaarwording onzer natuurlijke, oorspronkelijke boosheid, des te meer zullen wij bewonderen en aanbidden de vrijmacht en souvereiniteit der genade in onze uitverkiezing, en leiding tot de kennis Gods, en van Jezus Christus, Dién Hij gezonden heeft.

2. Maar boven en behalve de souvereiniteit der genade, is er eene andere gedaante, welke is: 'vrijheid'; dat zij vrijwillig vloeit uit Gods harte; dat zij geene voorwaarden van des menschen zijde eischt; dat zij niet vraagt naar goede harten noch goede levens — ofschoon zij goede harten en levens maakt, waar zij haren intrek neemt; maar aanvankelijk, wanneer zij geheel vrij uit Gods boezem voortvloeit, eischt zij geene goede harten

noch rechte levensgangen aan de zijde van het begunstigde voorwerp; maar vloeit geheel vrij van den Drieeenigen, gelijk de adem in de lucht, en de rivier hare stroomen in den boezem der zee uitstort.

3. Er is nog een ander kenmerk van genade, welke is, hare uitnemende overvloedigheid. O, liefelijk en gezegend woord! — dat genade overvloedig is boven al den overvloed onzer zonden; dat, hoe hoog ook het getij der zonde zich moge verheffen, er een vloed van genade is, die ze allen overstroomt; dat, hoe hoog ook de golven van inwendige bedorvenheid mogen schijnen te gaan — zeer verre boven het dieplood van 's menschen verstand! — er nochtans een zee van genade is, die steeds dieper is, ja eene peillooze oceaan van eeuwige barmhartigheid en eeuwige liefde, zoo verre boven al de verdiensten van het schepsel, als het schepsel lager is, dan Jehova, 'de God aller genade'.

Deze genade nu, in hare souverainheid, vrijheid en overvloedigheid, wordt duidelijk ontdekt en geopenbaard in twee dingen: het eene is: in de daarstelling eener volkomene verzoening; het andere, in het aanbrengen eener vlekkelooze rechtvaardigheid.

Wat hebben wij noodig als zondaars? Wat is het uitzien der consciëntie, wanneer zij met schuld bezwaard is? Is er iets zoo gepast, zoo dierbaar als verlossing en verzoening? Beide zijn begrepen in het werk van Jezus: 'En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is: Welken God voorgesteld heeft tot eene verzoening.'

Doch wat verstaan wij door 'verzoening?' Laat ons in de beteekenis van het woord zoeken in te dringen, om uit deze zee eenige kostbare paarden op te brengen. Door verzoening hebben wij te verstaan, eene aannemelijke offerande aan Jehova, waardoor God, of liever, de deugden en volmaaktheden Gods verzoend zijn; waardoor God Zijne gunst kan betoonen; waardoor barmhartigheid, genade en vergeving vrijelijk kan uitvloeien. De zonde, en de zonde-veroordeelende wet, sluit de gunst van God buiten en keert die af. Zij waren de tegenstaande en opkeerende beletselen voor de liefde Gods. Want God kan, als God, de zonde en zondaars niet beminnen; derhalve was de zonde des menschen en de heilige wet van Jehova, het afschrift Zijner oneindige en eeuwige reinheid, om zoo te spreken, een scheidsmuur en beletsel voor de gunst van God. Het was derhalve noodzakelijk, dat deze sluitboom werd weggenomen, opdat er alzoo een kanaal zou komen, door hetwelk de genade, barmhartigheid en gunst van God kon nedervlieten in volle stroomen; in één woord: opdat de zonde zou worden uitgewischt, en de wet vervuld en voldaan in al derzelve gestrengde eischen; of, gelijk de tekst op het einde zegt: 'opdat God rechtvaardig zij' — behoudens al Zijne rechtvaardige deugden, zonder één Zijner heilige volmaaktheden te verloochenen — 'en rechtvaardigende dengenen, die uit den geloove Jezus is.'

Maar hoe dit nu uit te werken en mogelijk te maken? — Geen seraf noch luisterrijke engel kon het uitgedacht hebben. Het lag van eeuwigheid in het hart van den Drieeenigen God opgesloten; en dat was, dat de eenig geboren Zoon van God, Die van alle eeuwigheid in den schoot des Vaders was, 'het afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid,' een bloedend Lam zou worden, 'het Lam, geslacht voor de grondlegging der wereld;' dat Hij, in vereeniging met Zijne Goddelijke natuur zou aannemen, de menschelijke natuur, 'het vleesch en het bloed der kinderen,' rein, onbevlekt en heilig, en alzoo die natuur op te offeren, dat Hem van God toebereidde lichaam, tot eene heilige offerande. Toen Hij in de wereld kwam, nam die offerande een aanvang; en iedere heilige gedachte, ieder heilig woord en elke heilige verrichting, zoowel in Zijn lijden als leven, die uit het harte kwam, van de lippen vloeide, of verricht werd door de handen van den eeniggeboren Zoon van God, toen Hij op aarde omwandelde, was een gedeelte van die offerande. Maar de groote voltooiing van de opoffering van dat bijzondere lichaam geschiedde, toen het genageld werd aan het vervloekte kruishout, en Gods Zoon Zijn bloed stortte, tot wegneming der 'zonde. Dit, mijne vrienden! is de verzoening? de verlossing, de offerande — de weg, de éénige weg, waardoor de zonde is uit den weg geruimd; de eenige weg, waardoor de zonde vergeven is.

Maar opdat deze gezegende offerande en verzoenende bevrediging zoude over ons komen, dat derzelve waardig, kracht, uitwerking en zegeningen in de consciëntie gevoeld worden, zoo moet er iets in onze zielen gewrocht worden, waardoor wij haar kunnen omhelzen. De eenige zaligheid onzer zielen is de verzoening door Jezus op Calvarie's heuvel aangebracht. Er is buiten die geene andere offerande voor de zonde. Maar hoe krijgen onze harten daar deel aan? Hoe wordt de kracht en uitwerking dezer verzoenende offerande, persoonlijk de onze? — Alleen door het geloof. Dit verklaart de Heilige Geest zelf, door den mond des Apostels, als die zegt: 'Welken God voorgesteld heeft tot eene verzoening, door het geloof in Zijn bloed.'

Nu, dit is het keerpunt in de zaligheid der ziele. Dit is de groote zaak, welke in des menschen consciëntie voor God beslissing eischt. Dit is de kaap, die een ieder, welke zich begeven heeft op de zee der zaligheid, heeft om te zeilen. Aler hij deze kaap te boven is, wordt hij door de stormen voortgedreven en door de winden geslingerd; en hij is dikwijls bekommerd, of hij niet door de geweldige baren overstroomd zal worden. Maar wanneer hij, door het levende geloof, bekwaamd mag worden deze kaap voorbij te sturen, — om te zien de verzoening door het bloed des Lams, zijn hart en genegenheden derwaarts voelende uitgaan, daarop leunen, en eeniger mate vaste en veilige rust en vrede genieten in het bloed van de offerande op Calvarie aangebracht, — dan voorzeker, is hij de kaap de Goede Hoop omgezeild; dan is hij uit de stormachtige Atlantische Oceaan in de Stille Zuidzee overgegaan, en dan begint hij in zijne consciëntie iets te ontvangen en te genieten van de gunst en genade van den Heere God Almachtig.

Maar wat ziet een zondaar daarin? — Vóór wij de vrucht en uitwerking van dat verzoenend bloed kunnen aanschouwen, moeten wij door het geloof den Persoon van Immanuël in het oog hebben gekregen. Daar bevindt zich het middenpunt van al ons geloof. Indien wij Jezus nooit zagen met het oog des geloofs, wat waarde heeft dan deze belijdenis? Is dit niet ‘het eeuwig leven, dat zij den eenigen; waarachtigen God kennen, en Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft?’ Zegt de Apostel niet: ‘Laat ons met lijdzaamheid loopen. de loopbaan, die ons voorgesteld is, ziende op den Oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus?’ Was het niet de neiging van Paulus ziel en hart, om ‘vergetende hetgeen achter is, zich uit te strekken naar hetgeen voor is?’ Was hij niet hijgende en uit alle macht strevende, om ‘Hem te kennen, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens?’ Was het niet de eindpaal, waarnaar deze Hemelschgezinde man zijnen loop richtte, om te kennen het bloedende Lam van God, om de kracht Zijner opstanding in zijn hart te gevoelen, en door den Goddelijken Geest geleid te worden, in de verborgene gemeenschap met Zijn lijdens, om alzoo eenigszins Zijn lijdend beeld op zijne teedere consciëntie gestempeld te hebben? Voor en aler wij derhalve geloof kunnen oefenen in dit verzoenend bloed, moeten wij de heerlijkheid zien van den Persoon van den Heere van leven en heerlijkheid. ‘Wij hebben Zijne heerlijkheid aanschouwd,’ zeide Johannes, sprekende van zich zeiven en de andere beweldadigde discipelen, ‘eene heerlijkheid als des eenig geborenen van den Vader, vol van genade en waarheid.’

Mag ik u eene vraag doen, gij, die belijdt, kennis te hebben aan deze dingen? — Werden uwe oogen ooit gezalft om de heerlijkheid van Jezus te aanschouwen? Was er in u geloof om te aanschouwen, hoop om te steunen, en liefde om uit te gaan tot en op den heerlijken Persoon van Immanuël? Was Hij ooit uwer ziele dierbaar? ooit uwer oogen gansch en in alles beminnelijk? zoo dat gij kondt zeggen: ‘Wien heb ik nevens U in den Hemel? nevens U lust mij ook niets op aarde!’ — Indien gij Zijn Persoon gezien hebt door het oog des geloofs, uitgaande tot Zijn verzoenend bloed, dan heeft Zijn bloed voor u al zijne waarde, al zijne kracht, en al zijne vrucht, omdat 't het bloed is van zulk eenen heerlijken Persoon. Dat bloed wordt dan voor ons van eene oneindige waardigheid. Dan beschouwen wij het als het bloed Desgenen, Die God-mensch was; en dan zien wij de waardigheid, onmetelijkheid en heerlijkheid der Godheid van Jezus gestempeld op het lijdens en het bloed van Zijne reine menschheid. Wanneer wij dat door het geloofsoog zien, o welk een rijke stroom wordt het voor onze beschouwing! Welk eene fontein geopend voor de zonde en de onreinheid! welk eene waarde heeft het, om eene schuldige consciëntie te reinigen en te heelen!

Trouwens, wanneer dit gekend en gevoeld wordt, is de ziel gerechtvaardigd. Rechtvaardigmaking gaat over uit den gemoede Gods in den boezem des zondaars. In den gemoede Gods, was hij nooit in een onrechtvaardigen staat; maar hij was zoodanig in zijne eigene consciëntie, én hij was zoo ten opzichte van zijn staan als zondaar voor de oogen van eenen heiligen Jehova. Maar op het oogenblik, dat hij bekwaam wordt, om door het levend geloof het verzoenende bloed van het Lam Gods aan te grijpen en vast te houden, gaat die rechtvaardigmaking over in zijne ziel, en hij wordt vrijelijk gerechtvaardigd, vergeven en aangenomen, door het bloed der besprenging aan zijne consciëntie; en zoo staat hij voor God witter en reiner dan sneeuw, want ‘het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden.’

Maar, gij zult het wellicht ook reeds opgemerkt hebben, dat de Apostel niet als eene volstreckte noodzakelijkheid met het ‘geloof in Zijn bloed,’ verbindt, eene hooge verzekering of eene hoogst mogelijke vertroosting. Er is zoo menig arm, bevend, twijfelend en vreesachtig zondaar, die waarlijk geloof in Jezus bloed deelachtig is, en evenwel niet die volle vrijheid van het Evangelie dadelijk ondervindt. Hij heeft geloof in Jezus, en evenwel heeft hij in zijn hart niet dien Geest der aanneming ontvangen, niet dien Geest, Welke met zijnen geest getuigt, dat hij een kind van God is. Hij heeft zijne toevlucht genomen tot de hoop, die hem is

voorgesteld in het Evangelie; hij heeft geloofd in den naam des eeniggeboren Zoons Gods; hij heeft aanschouwd het verzoenend bloed der enig geldende offerande, en hij heeft eenigermate, — misschien niet ten volle, niet op een gansch voldoende wijze — maar evenwel, eenigermate vrede, vergeving, zaligheid en liefde in zijn binnenste voelen stroomen uit dat bloed der verzoening. Dat bloed was hem dierbaar. Zijn geloof heeft zelfs zeer sterk kunnen zijn — wie zal deszelfs wezen bepalen? Het was misschien niet lang van duur. — wie zal deszelfs tijd aanwijzen? Maar indien dat bloed ooit gezien werd met het oog des geloofs, daarop geleund en gehoopt werd ten eeuwigen leven, dat eenigen vrede mededeelde, door zijn besprenging op de consciëntie door den Heiligen Geest — die ziel werd gerechtvaardigd; en zij werd deelachtig, wat voor eeuwig in den gemoede Gods harenhalve was opgesloten.

Maar de Apostel voegt er bij: 'Opdat Hij (God) rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengenen, die uit den geloove Jezus' is.' Waar dus het bloed des Lams gezien en in geloofd wordt, daar is eene vrije mededeeling van de rechtvaardigheid Gods, welke is 'tot allen, en over allen, die gelooven'. Vergeving door bloed' en rechtvaardiging door rechtvaardigheid, gaan altijd te zamen. Zij zijn twee gedeelten van een zelfde zaligheid. Zij zijn beide takken van het volbrachte werk des Zoons van God. Wie ook vergeving ontvangt door bloed, wordt deelgenoot der rechtvaardiging door rechtvaardigheid, want zij is 'tot allen, en over allen,' — toegerekend aan, bekleedende allen — 'die gelooven.' En dan, welke wonderlijke slotwoorden van dat alles! — 'opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengenen, die uit den geloove Jezus' is.' Zijn het niet wondervolle woorden? Worden door den ganschen Bijbel gewichtiger, meer wonderlijker woorden gevonden? Laat ons dezelve aanschouwen, 'Opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengenen, die uit den geloove Jezus' is.' Staat dan Gods rechtvaardigheid niet rechtstreeks den zondaar tegen? Veroordeelt Gods rechtvaardigheid hem niet in al zijne gedachten, in zijne verborgenste bewegingen, in elk woord van zijnen mond, overlegging zijns harten, en verrichting zijner handen? Of heeft, of kan God Zijne deugd van rechtvaardigheid verloochenen? Kan God in de geringste mate, zelfs voor een enkel oogenblik, ophouden rechtvaardig te zijn? Ware het zoo, Hij zou ophouden God te wezen. Indien een der volmaaktheden van Zijn Goddelijk wezen, slechts voor een oogenblik kon verdonkerd worden; indien de flauwste schaduw van donkerheid denkbaar was over het karakter van Hem, Die een ontoegankelijk licht bewoont, Hij zou ophouden de oneindige, eeuwige Jehova te wezen. Neen, de dingen van het tijdelijke en zinnelijke mogen vergaan; de zon moge van den hemel vallen; de hemelen mogen ineen gerold worden als een kleed, en de aarde als een kleed verouden, en hare inwoners van gelijken sterven; alle sterren mogen uit hare plaatsen wijken, en de planeten daar boven ophouden te bestaan, maar Jehova blijft onveranderlijk de Zelfde, te midden van het wrak der eeuwen en de algemeene ontbinding der kortstondige dingen. Hij kan zelfs geen oogenblik een Zijner volmaaktheden verloochenen. Al het geschapene, alle eindige vermogens zullen eer vernietigd worden, dan Jehova een Zijner volmaaktheden kan verloochenen, of eenige verdonkering daar van dulden.

Evenwel, God kan rechtvaardig zijn, oneindig, onkreukbaar onveranderlijk rechtvaardig; en met onveranderlijk behoud van die deugd der rechtvaardigheid, Kan Hij 'rechtvaardigen dengenen, die uit den geloove Jezus' is.' De weg waardoor dit is uitgewerkt zal eene mateloze eeuwigheid ter bewondering en aanbidding en eene oneindig tal uren ter doorgronding behoeven! Dat de eeniggeboren Zoon van God, die eene evengelijkheid had met den Vader en den Heiligen Geest, als de eeuwige Jehova, neder kwam op deze lage aarde, om de gestalte van eenen dienstknecht aan te nemen, en den menschen gelijk werd, wordende 'een man van Smarten en verzocht in krankheid,' leed, zuchtte gefolterd werd, Zijn bloed stortte en stierf, opdat de gerechtigheid Gods niet gekrenkt en de zaligheid van menschen zoude vastgesteld worden, opdat de barmhartigheid Gods ongehinderd zou kunnen nedervloeien niet tegenstaande al de eischen van ongeschondene rechtvaardigheid - welk een onderwerp zelfs voor de eeuwigheid met te doorgronden, want het is onuitputtelijk! Zoo werd door de tusschenkomst van den Zoon Gods, de gerechtigheid, in al hare onschendbare geheelheid gehandhaafd Neen, nog meer: de gerechtigheid Gods werd daardoor uitermate verhoogd; want de Heere van leven en heerlijkheid vernederde Zich, om 'uit eene vrouwe te worden onder de wet' en vervulle de plechtige eischen en heilige geboden van die wet, gelijk de Schrift zegt: 'Hij vergrootte ze en maakte haar heerlijk.'¹ Hij verzekerde haar eene eeuwige waardigheid, eene onmetelijke en onuitsprekelijke waardij, door Zich over te geven tot gehoorzaamheid en vervulling derzelve. Zoo dat, wel verre van Gods rechtvaardigheid te verkleinen, werd zij veeleer verhoogd en uitgebreid door de tusschenkomst van den Zoon van God. En daarom is Hij niet slechts rechtvaardig, in den volsten zin des woords; maar ook alzoo kan Hij zijn, en nochtans 'rechtvaardigen dengenen, die uit den geloove Jezus' is.'

---

¹ (Jes. 42:21.) Naar de Engelsche Overzetting.

De zin der woorden: 'rechtvaardigende dengenen', zal dan zijn: dat God eenen mensch rechtvaardig kan rekenen, hem vrij zijne zonden kan vergeven, genadiglijk zijn persoon kan aannemen, hem rechtvaardigheid kan toekennen zonder werken, en hem brengen kan tot de eeuwige genieting van God Zelfen. En wie is de persoon, wien Hij zoo rechtvaardigende, tot Zich leidt? — Hij, 'die uit den geloove Jezus' is'². Hoe eenvoudig, en nochtans, hoe zoet en gepast is dat, het ontwerp des Evangelie's. Spreekt aldus: — 'Opdat hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengenen, die werkt, die Gode behaagt door zijne eigene verrichtingen, die eene rechtvaardigheid voortbrengt voldoende in de oogen van den oneindig Reinen!' — Wie zou dan zalig worden? Zou er een enkele ziel in den Hemel komen? Neen; zulk een woord, en zoo eene voorwaarde zou het gansche menschelijk geslacht in de hel doen nederstorten. Maar is het integendeel: Dit is de zin en het voornemen Gods, dit is Zijn eeuwig raadsbesluit, dat niet zal veilen noch voorbijgaan — dat Hij 'rechtvaardigt dengenen, die in Jezus gelooft — dat de arme, nooddruftige, de geoefende, de verzochte, de benauwde en verwarde, die in Jezus gelooft, die op Jezus ziet, die op Jezus leunt, en rust en vertrouwt op Zijn' Persoon, bloed en gerechtigheid, en boven alle dingen schat en lief heeft - dat deze gerechtvaardigd wordt, vergeving ontvangt, worden aangenomen, genadiglijk omhelsd, en gezaligd met een eeuwigdurende verlossing - O, hoe zoet, hoe gepast verklaart het evangelie zich voor de levende, geloovende ziel!

Nu, gij zult, (indien uwe consciëntie maar eerlijk in uw binnenste zij) ja moet het weten, of gij aan het geloof in Jezus deel hebt of niet. Zulk eene machtige verandering kan er nooit in des menschen hart plaats hebben, zonder dat hij daarmee in kennis gesteld wordt. Het geheugen kan tal van iets of weinig beteekenende gevallen en zaken in zich opsluiten - geboortedagen van kinderen, huwelijktijden, beuzelachige voorvallen uit de kindschheid en jeugdige jaren; en zal dan het geheugen ontgaan dat gewichtigste tijdstip van eens menschen leven? die machtige verandering, waardoor hij overgegaan is uit den dood tot het leven, waardoor het openbaar werd dat hij eene verlorene ziel was, door het geloof in de gerechtigheid van den eeniggeboren Zoon Gods? Of genoot gij nooit eenige stralen, schemeringen, beschouwende en ontdekking van den Zoon Gods in Zijne schoonheid?

Wanneer gij op uw leger laagt, aan den haard zat, als gij de prediking des Woords hoordet, de Heilige Schrift laatst, wanneer er plechtige gewaarwordingen van tijd tot tijd in uw hart oprezen - was er dan nooit een zien, met het oog des geloofs, van den eenmaal gekruisten maar nu verheerlijkten Immanuël? Hoe! Geen hijgen naar Hem? geen verlangen, sterk begeeren, zoete gemeenschapsoefening, dierbare proeven, Goddelijke ontdekking, van en tot Hem? geen hart vol van liefde jegens Hem? Gewisselijk, indien gij een zijt dergenen, die in den Heere van leven en heerlijkheid gelooven, dan zijn althans sommigen dezer dingen eenigermate (ik durf geen hoogen standaard in dezen oprichten), zoo dan toch eenigszins bevinding geworden in uw binnenste. En, indien gij gekend hebt wat het is, zoo in de oefening des levenden geloofs uit te gaan tot den eeniggeboren Zoon Gods, dan heeft God u gerechtvaardigd; want Hij is het, Die rechtvaardigt, Die aanneemt, Die goedkeurt, Die de zonden vergeeft desgenen, die in Jezus gelooft., — 'Wie is het, die verdoemt? God is 't, die rechtvaardig maakt.'

'Maar o!' zegt gij, en ik zeg het met u, — 'mijne schuldige consciëntie veroordeelt mij dikwijls, 'mijne afwijkingen verdoemen mij, mijne uit- en inwendige struikelingen en vallen leggen mij onder een vonnis, en mijn eigen hart bewijst mij mijne verkeerdheid en weêrspannigheid.' Het is zoo, tot onze schaamte en droefheid moeten wij het bekennen. Maar zullen deze dingen Gods eeuwig voornemen veranderen? Zal de inwendige veroordeeling van de consciëntie de groote daad der rechtvaardigmaking aan de zijde van Jehova vernietigen? Zullen twijfelingen, vreezen, ternederzinkingen, moedeloosheden, en oefeningen hare hand uitstrekken, en den naam des geloovigen uitwisschen uit 't boek des levens? Zullen zij de geldigheid en kracht van het bloed der besprenging te niet doen, het werk van Gods Zoon ijdel maken, en den Heiligen Geest tot eenen leugenaar stellen? Zij mogen verdriet aandoen, verontrusten, benauwen en verward maken; (en het is goed, dat zij dit doen!) maar zij zullen niet voor eeuwig veroordeelen, want 'er is geene verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn;' en die in Jezus gelooft is uit den dood overgegaan in het leven; en uit de verdoemenis tot de rechtvaardigmaking.

Is eenig ander Evangelie den naam van Evangelie waardig? Is eenig andere weg van zaligheid (zoo genoemd, ofschoon in der waarheid een weg van dood en verdoemenis) een' aanblik waardig? Is dit niet de eenige weg? en zullen niet alle andere wegen eindigen in teleurstelling en wanhoop? Welk een barmhartigheid, dat er juist

---

² Eigenlijk staat in de Engelsche Overzetting: 'die in Jezus gelooft.'

zulk een weg is! Wie zijn toch wij? Zijn wij in ons zelven niet verlorene zondaars? Is er voor iemand onzer eenige hoop onder de wet, of verwachting in onze eigene rechtvaardigheid, goede daden, of voornemens? zijn die alle niet als zoo vele spinnewebben? Maar is er niet een heerlijke Middelaar aan de rechterhand des Vaders! Is er niet een groote Hoogepriester over het huis Gods, gezeten op een troon van genade, om volkomenlijk zalig te maken? En is niet de eenmaal gekruiste, maar verheerlijkte Jezus zelf, die tot iederen benauwde van gemoed en geoeffende des harten genadiglijk spreekt: ‘Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u ruste geven?’ Is het niet beter op Zijnen naam te vertrouwen, op Zijn bloed te zien, onder Zijne gerechtigheid te schuilen, en de uitgangen en genegenheden onzes harten aan Zijne handen en bewaring over te geven, dan te steunen op een naam van te leven, op eene gedaante der Godzaligheid, op onze eigene voornemens, onze eigen harten, of onze eigene werken? Ik ben er zeker van, dat de Heere al Zijn volk hier brengen zal, — schoon menigmaal door verschrikkelijke dingen in gerechtigheid, door uitdrukking en afsnijding van alle bedrieglijke hope, alle vermetele eischen, alle ijdele en ingebeeelde verwachtingen, — en door hen te bekwamen, om met eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid, en de handelingen van dat levende geloof, waarvan Hij Zelf de Auteur en Voleinder is, zich zelven, geheel en ganschelijk in handen te stellen van den Heere van leven en heerlijkheid, om door Hem gezaligd te worden met eene eeuwige verlossing.

De Heere make het, in Zijne barmhartigheid meer en meer kennelijk! Wij zijn somtijds zoo verward, omdat ons geloof zoo zwak en wankel is. Maar de vraag is niet, of ons geloof zwak en licht beweegbaar is, maar of het waar geloof is. Dat is de groote vraag der beslissing. Gij kunt een zoogenaamd sterk geloof hebben, en evenwel niets zijn dan ontzaggelijke vermetelheid; gij kunt daarentegen een zwak geloof bezitten, en dat geloof kan niet te min oprecht en waar zijn.

*‘Vaak is den Christen zijn geloof,
Schoon hij gelooft, geheel verborgen.’*

Ik geloof, dat er dikwijls in het arm, geoeffend, geplaagd, verzocht, benauwd volk van God meer wezenlijk geloof, waarachtig zeker vertrouwen, hartelijker vrijmoedigheid is, dan bij hen, die op eene hoog verhevene tinne staande, nooit twijfelen aan hun aandeel, en die meenen, dat niets den naam van geloof waardig is, dan eene sterke verzekering. Daar is dikwijls het sterkste geloof, waar dat geloof het diepste beproefd wordt; en niet zelden vindt men het meest eenvoudige, oprechte, en kinderlijke vertrouwen, wanneer het schijnt als of eene windvlaag alle geestelijke hoop met hare vezelen zal wegvagen. Dit zien wij in de vrouw met den vloed des bloeds, die den zoom van 's Heeren kleed aanraakte; in den melaatsche, die voor Hem nederviel op de knieën en zeide: ‘Heere! indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen, in de Syro-Fenicische vrouw, die de kruimkens begeerde van de tafel des Heeren; en in den hoofdman over honderd, die begeerde, dat de Heere één woord zou spreken, want hij was er zeker van, dat dat woord eene heelende en gezondmakende kracht zoude hebben. Wij zien, dat alle dezen bevende en vreesachtige personen waren; nochtans verklaart de Heere van den hoofdman, dat Hij zulk een groot geloof in Israël niet had gevonden. En in plaats van hen af te snijden als zwakgeloovigen, prees Hij de sterkte deszelven.

Zoo dus zoudt gij kunnen bevinden, dat wanneer alle dingen tegen u zijn, uw geloof schoon beproefd, het sterkste zal wezen; en wanneer misschien alle dingen vrede zijn, en gij meent, dat uw geloof over eene schoone zee goed voortstevent, kan er een, storm opkomen, die u droeviglijk zal beproeven. Maar hetzij uw geloof zwak zij of sterk, het zij uwe vertroosting groot zijn of klem, — dit is het groote beslissingspunt door de getuigenis Gods in eene eerlijke consciëntie — of wij ook geloof deelachtig zijn geworden. Hebben wij een greintje, — een sprankje, ja het kleinste ware geloof? Zoo ja, dan zijn wij zoo zeker als de sterkst geloovige.

De Heere schijne over Zijn werk, waar dat begon voleindige dat genadiglijk, en storte uit die volmaakte liefde, die alle vreeze buiten werpt; en brenge Zijn volk tot deze gezegende plek, om zich vastelijk voor te nemen ‘niets te willen weten, dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd.’ Amen.